

Stefana Dečanskog 125, 76300 Bijeljina

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

za 2024. godinu

Bijeljina, februar 2025. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	Error! Bookmark not defined.
2. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU	3
a. Osnivanje i razvoj.....	3
b. Osnovni podaci.....	3
c. Organi upravljanja.....	3
d. Organizaciona šema i struktura zaposlenih.....	4
e. Djelatnost.....	5
f. Kreditni proizvodi.....	5
3. PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA DRUŠTVA	7
4. NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI U VEZI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	8
5. INFORMACIJA O OTKUPU UDJELA	8
6. REGULATORNI OKVIR	8
7. MIKROKREDITNI SEKTOR RS I POLOŽAJ DRUŠTVA NA TRŽIŠTU	9
8. FINANSIJSKE INFORMACIJE	11
a. Skraćeni godišnji finansijski izvještaji.....	11
b. Prikaz rezultata poslovanja	114
c. Informacije o bonitetu Društva	15
d. Poslovanje Društva	166
e. Značajni događaji nastali u periodu od datuma završetka poslovne godine do datuma izrade Godišnjeg izvještaja o poslovanju za 2024. godinu.....	20
9. VRSTE I IZLOŽENOST RIZICIMA PRISUTNIM U POSLOVANJU	21 a.
b. Kreditni rizik.....	222
c. Kamatni rizik	222
d. Rizik koncentracije	233
e. Rizik zemlje.....	233
f. Operativni rizik.....	244
10. SUDSKI POSTUPCI	25
11. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA	25
12. EKSERNALIZOVANE AKTIVNOSTI	25
13. SPREČAVANJE PRANJA NOVCA (SPN) I FINANSIRANJE TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI (FTA)	25

Likvidnosn

1. UVOD

U skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 94/15) i Zakona o MKO (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 64/06 i 114/11) sačinjen je izvještaj o poslovanju MKD „Privrednik“ d.o.o. Bijeljina (u daljem tekstu: Društvo).

2. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU

a. Osnivanje i razvoj

Društvo je počelo sa radom 2017. godine, na osnovu dobijene saglasnosti za rad od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Društvo je osnovano u pravnom obliku privrednog društva kapitala sa ograničenom odgovornošću. Svrha osnivanja Društva je obavljanje poslova odobravanja mikrokredita kao osnovne djelatnosti i u manjem obimu drugih poslova predviđenih Zakonom o mikrokreditnim organizacijama.

b. Osnovni podaci

U narednoj tabeli dati su osnovni podaci o Društvu.

Puno poslovno ime	Mikrokreditno društvo „PRIVREDNIK“ d.o.o. Bijeljina
Skraćeno poslovno ime	MKD „PRIVREDNIK“ d.o.o. Bijeljina
Pravni oblik	Društvo sa ograničenom odgovornošću
Sjedište i adresa	Stefana Dečanskog 125, Bijeljina
Matični broj	11155626
Šifra djelatnosti	64.92 – ostalo odobravanje kredita
Registracioni sud	Okružni privredni sud u Bijeljini
Matični broj subjekta upisa	59-01-0035-17
JIB	4.40417E+12
Oznaka i broj u Registru emitenata Komisije za HOV RS	08-13-11/20
Telefon	+387 55 241 123
E-mail	office@mkd-privrednik.com
Web	http://mkd-privrednik.com/

c. Organi upravljanja

Organi upravljanja su:

- ✓ Skupština,
- ✓ Upravni odbor,
- ✓ Odbor za reviziju,
- ✓ Direktor.

Vlasnička struktura na 31.12.2024. godine prikazana je u narednoj tabeli:

Red.br.	Naziv / ime i prezime	Kapital u KM	Učešće
1	Duvan ad Bijeljina	350,000	35,00 %
2	Tanja Mihajlović Sekulić	175,000	17,50 %
3	Aleksandra Mihajlović Savić	175,000	17,50 %
4	Davor Pejić	100,060	10,00 %
5	Slobodan Mihajlović	100,000	10,00 %
6	Ružica Janković	100,000	10,00 %
	Ukupno:	1.000.060	100,00 %

Članovi upravnog odbora:

- ✓ Tanja Mihajlović Sekulić, predsjednik,
- ✓ Đorđe Slavinjak, član,
- ✓ Savo Stevanović, član.

Članovi odbora za reviziju:

- ✓ Borka Stoparić, predsjednik,
- ✓ Milena Tomić, član,
- ✓ Gordana Đukić, član.

Direktor Društva je Davor Pejić.

d. Struktura zaposlenih i organizaciona šema

→ Ukupan broj zaposlenih je na 31.12.2024. godine čini 10 radnika sa sljedećom starosnom strukturom i školskom spremom:

Struktura zaposlenih prema godinama starosti			Struktura zaposlenih prema stručnoj spremi		
godine	broj radnika	% učešća	stručna sprema	broj radnika	% učešća
31-35	1	10.00%	SSS	1	10.00%
36-40	2	20.00%	VŠS	2	20.00%
41-45	2	20.00%	VSS	6	60.00%
46-50	3	30.00%	MR	1	10.00%
preko 50	2	20.00%	DR	0	0.00%
Ukupno:	10	100.00%	Ukupno:	10	100.00%

→ Zaposleni popunjavaju radna mjesta sadržana u sljedećoj organizacionoj šemi:

→ **Kreditni za poljoprivredu** se odobravaju licima upisanim u registar poljoprivrednih gazdinstava kod APIF-a i licima koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava na području Brčko Distrikta BiH uz maksimalan iznos do 50.000 KM. Namjena kredita je kupovina poljoprivredne mehanizacije, kupovina osnovnog stada, kupovina poljoprivrednog zemljišta, podizanje farmi i ostalo vezano za primarnu poljoprivrednu proizvodnju. Poljoprivredni krediti se odobravaju uz jednokratnu otplatu na rok od 12 mjeseci i NKS od 9% - 16%, i anuitetnu otplatu na rok do 60 mjeseci uz NKS od 9% - 16%. Naknada za obradu zahtjeva je od 1% do 2,5% zavisno od roka, min 40 KM. Obezbjedenje kredita zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije klijenta.

→ **Kreditni za registraciju vozila** su namjenjeni za registraciju i osiguranje putničkih i terenih vozila, uz maksimalan iznos do 3.000 KM. Rok otplate je do 12 mjeseci, u mjesečnim anuitetima. Ovi krediti se odobravaju bez kamate i naknade za obradu zahtjeva, prema ugovorima o poslovno tehničkoj saradnji potpisanom između Društva i osiguravajućih kuća. Obezbjedenje kredita zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije klijenta.

→ **Kreditni za registraciju vozila-plus** su namjenjeni za registraciju i osiguranje putničkih i terenih vozila, uz maksimalan iznos do 3.000 KM. Rok otplate je do 12 mjeseci, u mjesečnim anuitetima. NKS kod ovih kredita iznosi 13%, a naknada za obradu zahtjeva 30 KM fiksno. Obezbjedenje kredita zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije klijenta.

→ **Kreditni za penzionere** su namijenjeni penzionerima do navršanih 75 godina starosti u trenutku otplate posljednje rate. Iznos kredita je do 8.000 KM sa rokom otplate do 48 mjeseci. Iznos i rok mogu biti veći u zavisnosti od starosti, kreditne istorije, kreditne sposobnosti klijenta i obezbjeđenja kredita. NKS je od 18% - 22%, a naknada za obradu zahtjeva do 2,5%, min 50 KM. Obezbjedenje kredita zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije klijenta.

→ **Robni krediti** su namjenjeni plaćanju robe pravnim licima sa kojima je Društvo sklopilo ugovor o kreditiranju prodaje robe sa rokom do 12 mjeseci i maksimalnom iznosu do 3.000 KM, bez naknade za obradu zahtjeva i kamate. Obezbjedenje kredita zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije klijenta.

→ **Potrošački (nenamjenski) krediti** se odobravaju svim kreditno sposobnim fizičkim licima u iznosu do 20.000 KM sa rokom do 60 mjeseci i anuitetnom otplatom. NKS je od 18% - 24% a naknada za obradu kreditnog zahtjeva je do 2,5%, min 50 KM. Obezbjedenje kredita zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije klijenta.

→ **Studentski krediti** su namjenjeni za pokriće troškova školarine na visokoškolskoj instituciji. Iznos kredita je do 50.000 KM, rok do 36 mjeseci, anuitetno. Obavezno je sudužništvo roditelja ili staratelja a obezbjeđenje je u zavisnosti od iznosa kredita i kreditne sposobnosti sudužnika. NKS je od 17% - 19% i naknada za obradu kreditnog zahtjeva do 2,5%, min 50 KM. Obezbjedenje kredita zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije klijenta.

→ **Kreditni za refinansiranje** su namijenjeni za refinansiranje jednog ili više kreditnih zaduženja koji su odobreni u proteklom periodu u iznosu do 50.000 KM i rokom otplate do 60 mjeseci, anuitetno. NKS je 17% - 20% i naknada za obradu kreditnog zahtjeva je do 2,5%, min 50 KM. Obezbjedenje kredita zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije klijenta.

→ **Brzi krediti** se odobravaju hitno u roku do 24 sata, u iznosu do 2.000 KM i rokom otplate do 18 mjeseci anuitetno. NKS je 26% - 28% i naknada za obradu zahtjeva do 2,5%,

min 50 KM. Obezbjedenje kredita je zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije klijenta.

→ **Start-up krediti** su namjenjeni: preduzetnicima i pravnim licima čija je istorija poslovanja kraća od 24 mjeseca, socijalnim preduzećima bez obzira na dužinu poslovanja i biznisima koji nisu pokrenute ali imaju održivu poslovnu ideju i tržišni potencijal. Makimalan iznos ovih kredita je do 20.000 KM i rokom otplate do 48 mjeseci, anuitetno. NKS je od 17% - 20% a naknada za obradu kreditnog zahtjeva do 2,5%, min 50 KM. Obezbjedenje kredita zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije vlasnika.

→ **Kreditni za pravna lica i preduzetnike** su namijenjeni za nabavku osnovnih i obrtnih sredstava a korisnici su samostalni preduzetnici i pravna lica. Iznos kredita je do 50.000 KM I rokom otplate do 72 mjeseca. NKS je od 9% - 22%, naknada za obradu kreditnog zahtjeva je 0,5%, min 100 KM. Obezbjedenje kredita zavisi od kreditne sposobnosti i kreditne istorije.

→ **Kreditni iz sredstava IRB-a** se odobravaju u skladu sa uslovima IRB-a i ugovorom potpisanim između IRB-a i Društva za kreditiranje sljedećih namjena:

- ✓ Stambeni krediti,
- ✓ Krediti za početne poslovne aktivnosti,
- ✓ Krediti za mikrobiznis u poljoprivredi.

3. PROCJENA OČEKIVANOG BUDUĆEG RAZVOJA DRUŠTVA

Budući način razvoj Društva sadržan je u njegovoj viziji, misiji i vrijednostima.

Vizija Društva je da postane jaka i prepoznatljiva organizacija koja će svojim imenom i djelovanjem afirmisati, širiti i razvijati misiju mikrokreditiranja i mikrofinansiranja, uz aktivnu poslovnu usmjerenost prema klijentima, što će doprinjeti njihovom poslovnom i ličnom prosperitetu, te socijalnom i ekonomskom razvoju sredina u kojima djeluje.

Misija društva se ogleda u finansijskom podržavanju potreba klijenata putem lepeze kreditnih proizvoda namjenjenih radno aktivnom stanovništvu i penzionerima, poljoprivrednim gazdinstvima, preduzetnicima i pravnim licima.

Namjera poslovanja Društva je razumijevanje potreba klijenata i uticaj na povećanje životnog standarda i unapređenje kvaliteta života, uz jednostavan pristup finansijskim sredstvima.

Vrijednosti na kojima počiva rad u Društvu su ujedno osnova za budući rast, koji je zasnovan na sljedećim smjernicama:

- ✓ Pojednostavljena procedura odobrenja i brza realizacija plasmana;
- ✓ Profesionalni odnos zaposlenih prema klijentima po principu "Upoznaj svog klijenta";
- ✓ Širenje baze klijenata kroz promovisnje usluga postojećim i novim klijentima;
- ✓ Unapređenje znanja i stručne osposobljenosti zaposlenih;
- ✓ Težnja ka stalnom usavršavanju i unapređenju kvaliteta rada;
- ✓ Oprezan rast kroz pažljivu procjenu kreditne sposobnosti klijenta.

Izvještaji CBBiH i entitetskih Agencija za bankarstvo iz godine u godinu pokazuju trend povećanja aktive kod finansijskih institucija što ukazuje da je poslovni ambijent za razvoj mikrokreditnih društava povoljan, i pored činjenice da postoji 16 mikrokreditnih organizacija sa sjedištem u Republike Srpske.

Društvo trenutno posluje na teritoriji regije Bijeljina, Brčko distrikta, Modriče i Doboj. Tokom 2024. godine u planu je priprema za širenje poslovne mreže Društva na područje Dervente i Zvornik, akvizicijom spoljnih saradnika i pripremom za otvaranje filijala. Ovakav princip širenja procjenjujemo sigurnim, a otvaranje filijala je planirano nakon ostvarenja tržišnog učešća odnosno dostizanja nivoa kreditnog portfolija koji bi bio osnova profitabilnog poslovanja budućih filijala.

Rast poslovanja treba da obezbijedi kontinuirani rast ukupne aktive i pasive te adekvatanu stopu profita.

Pravci strategija poslovanja Društva za naredni period mogu se ogledati u sljedećem:

- ✓ Stabilnom rastu kreditnog portfolija,
- ✓ Adekvatnim upravljanjem nivoom dospjelih potraživanja, posebno nekvalitetnih kredita,
- ✓ Širenju baze klijenata (zadržavanjem postojećih i dovođenjem novih klijenata),
- ✓ Jačanju konkurentske pozicije Društva,
- ✓ Podizanjem nivoa efektivnosti i efikasnosti poslovanja,
- ✓ Kadrovskom i finansijskom jačanju,
- ✓ Unapređenjem softvera i hardvera,
- ✓ Širenju poslovanja kroz povećanje broja organizacionih jedinica,
- ✓ Ponudu novih kreditnih proizvoda prilagođenih potrebama klijenata
- ✓ Povećanju nivoa profitabilnosti.

4. NAJVAŽNIJE AKTIVNOSTI U VEZI SA ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM

Strateški pravci razvoja Društva u narednih pet godina su:

- ✓ Porast bilansne sume za minimalno 10% godišnje,
- ✓ Povećanje godišnjeg broja klijenata 10% godišnje,
- ✓ Uvođenje novog softverskog rješenja sa unapređenim modulima za aplikativnu podršku poslovnih aktivnosti,
- ✓ Konstantno unapređenje sistema upravljanja rizicima i troškovima sa akcentom na uravljanju portfolijom loših kredita, naplatom dospjelih potraživanja, praćenju i analizi kretanja referentne kamatne stope i procjeni uticaja iste na cijenu izvora i cijenu plasmana,
- ✓ Analiza novih tržišta i širenje poslovne mreže,
- ✓ Razvoj novih proizvoda,
- ✓ Kadrovsko jačanje,
- ✓ Razvoj novih marketinških alata.

5. INFORMACIJE O OTKUPU VLASTITIH UDJELA

Društvo nije vršilo otkup vlastitih udjela.

6. REGULATORNI OKVIR

Društvo kao mikrokreditna institucija posluje u okviru pozitivnih pravnih propisa koji regulišu rad mikrokreditnog sektora u Republici Srpskoj. Osim propisa (zakona, odluka i uputstva), koje propisuje Agencija za bankarstvo Republike Srpske kao regulator i supervizor poslovanja Društva, primjenjuju se i zakoni koji regulišu rad privrednih društava, zakoni o obligacionim odnosima, zakoni o računovodstvu i reviziji i dr.

U toku 2024. godine nije bilo značajnih izmjena u pozitivnim pravnim propisima koji regulišu rad Društva.

U toku 2024. godine nisu vršene kontrole institucija nadležnih za poslovanje Društva.

7. MIKROKREDITNI SEKTOR RS I POLOŽAJ DRUŠTVA NA TRŽIŠTU

Uporedna analiza i poređenje sa poslovnim okruženjem je rađena na osnovu posljednjeg Izvještaja o stanju mikrokreditnog sektora Republike Srpske na dan 30.09.2024. godine i na osnovu Izvještaja sa podacima o mikrokreditnom sektoru na 31.12.2024. godine, a koji su objavljeni na internet stranici Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Na osnovu Izvještaja o stanju u mikrokreditnom sektoru Republike Srpske na dan 30.09.2024. godine, koji je objavljen na internet stranici Agencije za bankarstvo Republike Srpske pripremljene su sljedeće informacije:

→ Sa sjedištem u Republici Srpskoj registrovano je 16 mikrokreditnih organizacija (14 MKD i 2 MKF) koje obavljaju poslovanje iz sjedišta MKO i iz 258 organizacionih dijelova.

U analizu poslovanja MKO u RS uključeno je i poslovanje 121 organizacionog dijela u okviru 9 MKO sa sjedišten u FBiH. Finansijsko poslovanje ovih organizacionih dijelova je uključeno u bilans matičnih MKO.

U mikrokreditnom sektoru Republike Srpske je na dan 30.09.2024. godine bilo zaposleno ukupno 909 radnika.

Na osnovu Izvještaja o stanju u mikrokreditnom sektoru Republike Srpske na dan 30.09.2024. godine, koji je objavljen na internet stranici Agencije za bankarstvo Republike Srpske pripremljene su sljedeće informacije:

R. br	MIKROKREDITNA ORGANIZACIJA	Direktor	Bruto aktiva	Bruto kredit	Ukupan kapital MKD/Ulog MKF	Neto dobit/ gubitak MKD i neto višak/ manjak prihoda nad rashodima MKF	Broj zaposlenih
1	MKD „Mikrofin“ d.o.o. Banja Luka	Milena Haneš	463,075	435,913	120,401	37,790	401
2	MKD „FinCredit“ d.o.o. Banja Luka	Slađan Budiša	89,969	70,091	18,976	2,790	85
3	MKD „Pro fin“ Istočno Sarajevo	Gordana Čorović	36,015	32,757	3,890	1,885	61
4	MKD „Credis“ a.d. Banja Luka	Dragan Katana	20,089	17,600	4,507	807	33
5	MKD „Prvo penzionersko mikrokreditno društvo“ a.d. Banja Luka	Vesna Todorović	16,476	14,144	1,834	1,284	12
6	„Brčko gas penzionersko mikrokreditno društvo“ a.d. Banja Luka	Bojana Todorović Kukrika	12,853	11,894	4,007	689	25
7	MKD „Taurus“ d.o.o. Banja Luka	Milorad Despotović	11,644	11,150	1,599	405	15
8	MKD „Flex Credit“ d.o.o. Banja Luka	Nikolay Panchev	11,528	8,644	2,143	1,123	169
9	MKD „Privrednik“ d.o.o. Bijeljina	Davor Pejić	10,228	9,785	1,481	429	10
10	MKD „Digital finance international“ d.o.o. Banja Luka	Dragan Danojević	6,326	2,852	3,418	621	53
11	MKD „Zdravo“ d.o.o. Banja Luka	Jelica Galić	5,983	5,522	2,821	82	13
12	MKD „Auris“ a.d. Banja Luka	Radenko Vujić	5,924	3,961	2,301	64	10
13	MKD „Prodest“ Banja Luka	Nikola Luburić	4,902	3,848	829	172	7
14	MKF „Pro fin“ Istočno Sarajevo	Jelena Lučić	1,107	124	1,081	-115	9
15	„Krajina mikrokreditno društvo“ ad Banja Luka	Nino Jauz	599	145	582	-18	2
16	MKF „Prodest“ doo Banja Luka	Dragan Ostojić	304	208	253	-148	4
	UKUPNO:		697,022	628,638	170,123	47,860	909
	Učedće Društva		1.47%	1.56%	0.87%	0.90%	1.10%

Društvo se prema osnovnim parametrima za rangiranje položaja mikrokreditnih organizacija sa sjedištem u Republici Srpskoj, a kao što je prikazana u prethodnoj tabeli, nalazi na sljedećem mjestu:

- ✓ Prema bruto aktivima na devetom mjestu,
- ✓ Prema bruto kreditima na osmom mjestu,
- ✓ Prema bruto kapitalu (nekamatonskom, trajnom izvoru) na dvanaestom mjestu,
- ✓ Prema neto dobiti na devetom mjestu,
- ✓ Prema broju zaposlenih na jedanaestom mjestu.

Bruto aktiva po zaposlenom na nivou Društva iznosi 1.023 hilj.KM i veća je u odnosu na vrijednost bruto aktive po zaposlenom na nivou mikrokreditnog sektora Republike Srpske za 256 hilj. KM gdje iznosi 767 hilj. KM.

→ **Položaj i kretanje osnovnih pokazatelja poslovanja Društva na 31.12.2024** godine poređeni su sa pokazateljima poslovanja sadržanim u Izvještaju o mikrokreditnom sektoru Republike Srpske na 31.12.2024. godine:

✓ **Neto aktiva na 31.12.2024. godine iznosi:** U MKO sa sjedištem u Republici Srpskoj 725.016 hilj. KM, u odnosu na 31.12.2023. godine porasla je procentualno za (+) 17 p.p. ili u apsolutnoj vrijednosti za (+) 107.363 hilj. KM.

U Društva iznosi 11.220 hilj. KM, u odnosu na prethodnu poslovnu godinu porasla je procentualno za (+) 34 p.p. ili u apsolutnom iznosu (+) 2.837 hilj. KM.

Rast pokazatelja neto aktive je iznad prosjeka mikrokreditnog sektora Republike Srpske.

✓ **Bruto krediti na 31.12.2024. godine iznose:** U MKO sa sjedištem u Republici Srpskoj 661.029 hilj. KM i čine 91,17% neto aktive, u odnosu na 31.12.2023. godine porasli su procentualno za (+) 21 p.p.

U Društva iznose 10.343 hilj. KM i čine 92,18% neto aktive, u odnosu na 31.12.2023. godine porasli su procentualno za (+) 27 p.p.

Rast pokazatelja bruto kredita je iznad prosjeka mikrokreditnog sektora Republike Srpske.

✓ **Novčana sredstva na 31.12.2024. godine iznose:** U MKO sa sjedištem u Republici Srpskoj 37.490 hilj. KM i čine 5,17 % neto aktive, u odnosu na 31.12.2023. godine porasla su za (+3) p.p.

U Društva iznose 899 hilj. KM i čine 8,01% neto aktive, u odnosu na 31.12.2023. godine porasla su za (+) 68 p.p.

Rast pokazatelja novčanih sredstava je iznad prosjeka mikrokreditnog sektora Republike Srpske.

✓ **Ukupne obaveze na 31.12.2024. godine iznose:** U MKO sa sjedištem u Republici Srpskoj 483.795 hilj. KM i čine 66,73% ukupne pasive, u odnosu na 31.12.2023. godine porasle su (+) 25 p.p.

U Društva iznose 9.016 hilj. KM i čine 80,36% ukupne pasive u odnosu na 31.12.2023. godine porasle su (+) 34 p.p.

Rast pokazatelja obaveza (pozajmice, krediti, obveznice, PVR, ostala pasiva) je procentualno iznad prosjeka mikrokreditnog sektora Republike Srpske.

✓ **Ukupan kapital na 31.12.2024. godine iznosi:** U MKO sa sjedištem u Republici Srpskoj 174.746 hilj. KM i čini 24,10% pasive, u odnosu na 31.12.2023. godine ostvario sje pad (-) 5 p.p.

U Društva iznosi 1.566 hilj. KM, čini 13,96% poslovne pasive u odnosu na 31.12.2023. godine porastao je (+) 12 p.p.

Rast pokazatelja kapitala je procentualno iznad prosjeka mikrokreditnog sektora Republike Srpske.

✓ **Bruto dobit na 31.12.2024. godine iznosi:** U MKO sa sjedištem u Republici Srpskoj 58.040 hilj. KM, veća je u odnosu na 31.12.2023. godine za (+) 26 p.p.

U Društva iznosi 577 hilj. KM, veća je u odnosu na 31.12.2023. godine za (+) 45 p.p.

Rast pokazatelja bruto dobiti je procentualno iznad prosjeka mikrokreditnog sektora Republike Srpske.

✓ **Prinos na ukupnu aktivu (ROA=neto dobit/ukupna imovina) na 31.12.2024. godine iznosi:** na nivou MKO sa sjedištem u Republici Srpskoj 7,14%, a na nivou Društva 4,62%.

Rast pokazatelja prinosa na ukupnu aktivu Društva je procentualno ispod prosjeka mikrokrednog sektora Republike Srpske.

✓ **Prinos na sopstveni kapital (ROE = neto dobit/ukupan kapital) na 31.12.2024. godine iznosi:** u MKO sa sjedištem u Republici Srpskoj 29,61% a na nivou Društva 33,14% (prinos na osnovni kapital Društva iznosi 51,90%).

Rast pokazatelja prinosa na ukupan kapital je procentualno iznad prosjeka mikrokrednog sektora Republike Srpske.

8. FINANSIJSKE INFORMACIJE

a) Skraćeni godišnji finansijski izvještaji

U nastavku slijedi prikaz skraćenih godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2023. i 2024. godinu.

SKRAĆENI BILANS STANJA NA 31.12.2024. GODINE (U KM)					
R. br.	Naziv pokazatelja	AOP	2024	2023	Index (1/2)*100
I	AKTIVA (IMOVINA)		1	2	3
1.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	001	898,623	336,080	267.38
2.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	013	10,185,216	8,006,548	127.21
2.1.	020-Potraživanja za kamate i naknade		41,539	39,161	106.07
2.2.	029-IV potraživanja kamata i naknada		-31,023	-30,883	100.45
2.3.	10-Kratkoročni krediti		2,414,618	1,472,036	164.03
2.4.	10-IV kratkoročnih kreditau DV		-45,626	-33,017	138.19
2.5.	11-Dugoročni krediti u DV sa deviznom klauzulom		7,729,429	6,524,799	118.46
2.6.	11-IV dugoročnih kredita u DV sa deviznom klauzulom		-177,621	-172,071	103.23
2.7.	180-Dospjeli kratkoročni krediti		51,101	32,694	156.30
2.8.	182-Dospjeli dugoročni ktediti		148,242	134,086	110.56
2.9.	190-Razgraničena potraživanja za obračunate nedospjele kamate		54,557	39,743	137.27
3.	9.Nekretnine postrojenja i oprema	023	53,830	33,749	159.50
3.1.	302-Nekretnine postrojenja i oprema		107,811	78,152	137.95
3.2.	309-IV nekretnina, postrojenja i opreme		-53,982	-44,403	121.57
4	12.Nematerijalna sredstva	026	16,621	4,134	0.00
4.1.	313-Softver		33,635	19,747	170.33
4.2.	319-IV Softvera		-17,014	-15,613	108.97
5	Ostala sredstva i potraživanja	032	66,364	2,844	2,333.47
7	A. UKUPNA SREDSTVA	033	11,220,654	8,383,355	133.84
8	B. VANBILANSNA EVIDENCIJA	034	602,617	1,537	39,207.35
9	V. UKUPNA SREDSTVA I VANBILANSNA EVIDENCIJA	035	11,823,271	8,384,892	141.01
II	PASIVA				
1	Finansijske obaveze poamortizovanoj vrijednosti	102	9,084,278	6,634,659	136.92
1.1.	Uzeti krediti (od IRB-a i poslovnih banaka)	105	1,555,570	1,692,030	91.94
1.2.	2.5. Izdati dužnički instrumenti (obveznice)	107	4,003,937	1,747,629	229.11
1.3.	2.6. Ostale finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti (pozajmice do 12 mj.)	108	3,524,771	3,195,000	110.32
2	Obaveze za porez na dobit	110	23,238	13,126	177.04
3	7. Ostale obaveze	116	546,276	342,504	159.49
4	A. Ukupne obaveze	117	9,653,792	6,990,289	138.10
5	1. Akcijski kapital	118	1,000,060	1,000,060	100.00
6	3. Rezerve	123	52,226	34,290	152.31
7	5. Dobit	131	514,576	358,716	143.45
8	7. Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva	137	1,566,862	1,393,066	112.48
9	B. UKUPAN KAPITAL	139	1,566,862	1,393,066	112.48
10	V. UKUPNE OBAVEZE	140	11,220,654	8,383,355	133.84
11	G. VANBILANSNA EVIDENCIJA	141	602,617	1,537	39,207.35
12	D. UKUPNE OBAVEZE, KAPITAL I VANBILANSNA EVIDENCIJA	142	11,823,271	8,384,892	141.01

→ **Aktiva** - U izvještajnoj 2024. godini ukupnneto aktiva Društva (bilansna i vanbilansna) u vrijednosti od 11.823 hilj. KM je u odnosu na prethodnu poslovnu godinu veća za (+) 41.01 p.p. ili u apsolutnom iznosu (+) 3.438 hilj. KM. U stukturi neto aktive učestviuju sledeći značajni pokazatelji poslovanja:

- ✓ Finansijska sredstva, apsolutne vrijednosti 10.185 hilj. KM, predstavljaju 86,14% ukupne aktive. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 2.178 hilj. KM ili (+) 27.21 p.p.
- ✓ Gotovina i gotovinski ekvivalenti, apsolutne vrijednosti 898 hilj. KM, predstavljaju 7,60% ukupne aktive. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 562 hilj. KM ili (+) 67,38 p.p.
- ✓ Ostali pokazatelji poslovanja (nekretnine postrojenja i oprema, nematerijalna sredstva, ostala sredstva i potraživanja), apsolutne vrijednosti 137 hilj. KM, predstavljaju 1,16% ukupne aktive. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast u vrijednosti (+) 123 hilj. KM ili (+) 307.5 p.p.
- ✓ Vanbilansna aktiva, apsolutne vrijednosti 603 hilj. KM, predstavlja 5,10% ukupne aktive. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast u vrijednosti (+) 601 hilj. KM,

→ **Pasiva** - U izvještajnoj 2024. godini rast pasive je srazmjeran rastu neto aktive kako u procentualnom tako i u apsolutnom iznosu. U strukturi pasive učestvuju sledeći značajni pokazatelji poslovanja:

- ✓ Ukupne obaveze, apsolutne vrijednosti 9.654 hilj. KM, predstavljaju 81,65% ukupne pasive. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 2.663 hilj. KM ili (+) 38.10 p.p.
- ✓ Ukupan kapital, apsolutne vrijednosti 1.566 hilj. KM, predstavljaju 13,25% ukupne pasive. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 174 hilj. KM ili (+) 12,48 p.p.
- ✓ Vanbilansna pasiva, apsolutne vrijednosti 603 hilj. KM, predstavlja 5,10% ukupne pasive. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvarila je rast u vrijednosti (+) 601 hilj. KM.

SKRAĆENI BILANS USPJEHA NA 31.12.2024. GODINE (U KM)					
R. br.	Naziv pokazatelja		2024	2023	Index (1/2)*100
A	PRIHODI		1	2	3
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	201	1,405,763	1,032,677	136.13
2.	Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi	205	375,342	237,456	158.07
3.	Neto prihodi/(rashodi)od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi (201 - 205) (+/-)	208	1,030,421	795,221	129.58
4.	Prihodi od naknada i provizija	209	190,999	159,981	119.39
5.	Rashodi od naknada i provizija	210	72,947	48,851	149.33
6.	Neto prihodi/(rashodi)od naknada i provizija (209 - 210) (+/-)	211	118,052	111,130	106.23
7.	Obezvrijeđenje finansijskih sredstava i rezervisanja (213 do 219) (+/-)	212	-18,299	-46,361	39.47
7.1.	(Neto kreditni gubici) /neto smanjenje ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijskih sr. po amortizovanoj vrijednosti	213	-18,299	-46,361	39.47
8.	Ostali prihodi	243	8,905	10,659	83.54
9.	Troškovi zaposlenih	244	411,994	363,090	113.47
10.	Troškovi amortizacije	245	10,979	10,011	109.67
11.	Ostali troškovi i rashodi	246	143,372	98,464	145.61
12.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	249	572,734	399,084	143.51
13.	Porez na dobit	257	-58,158	-40,368	144.07
14.	Dobit iz redovnog poslovanja (249+257)	258	514,576	358,716	143.45
15.	Dobit	261	514,576	358,716	143.45

b) Prikaz rezultata poslovanja

→ **Prihodi Društva** – iznose 1.663 hilj. KM, veći su u odnosu na prethodnu poslovnu godinu za (+) 366 hilj. KM ili (+) 28.16 p.p. U strukturi prihoda učestvuju sljedeći osnovni pokazatelji poslovanja:

- ✓ Prihodi od kamata, po osnovu kredita apsolutne vrijednosti 1.406 hilj. KM, predstavljaju 84.54% ukupnih prihoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 374 hilj. KM ili (+) 36,13 p.p.
- ✓ Prihodi od provizija i naknada u domaćoj valuti, apsolutne vrijednosti 191 hilj. KM, predstavljaju 11,49% ukupnih prihoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 31 hilj. KM ili (+) 19.39 p.p.
- ✓ Prihodi od ukidanja indirektnog otpisa plasmana, apsolutne vrijednosti 57 hilj. KM, predstavljaju 3.43% ukupnih prihoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je pad apsolutne vrijednosti (-) 34 hilj. KM ili (-) 39,36 p.p.
- ✓ Ostali prihodi, apsolutne vrijednosti 9 hilj. KM, predstavljaju 0,54% ukupnih prihoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je pad od (-) 2 hilj. KM ili (-) 16,45 p.p.

–PRIHODI u KM				
Konto	Naziv pokazatelja	2024	2023	Index 24/23*100
700/701/702	Prihod od kamata po osnovu kredita	1,405,763	1,032,677	136.13
712/713	Prihodi od provizija u domaćoj valuti	190,999	159,981	119.39
718/719	Prihodi od ostalih naknada u domaćoj valuti	0	0	0.00
740	Prihodi od ukidanja indirektnog otpisa plasm.	57,012	94,011	60.64
778	Ostali prihodi	8,905	10,658	83.55
	UKUPNI PRIHODI:	1,662,679	1,297,327	128.16

→ **Rashodi Društva** - iznose 1.090 hilj. KM, veći su u odnosu na prethodnu poslovnu godinu za (+) 192 hilj. KM ili (+) 21,34 p.p. U strukturi rashoda učestvuju sljedeći osnovni pokazatelji poslovanja:

- ✓ Rashodi o od kamata, apsolutne vrijednosti 375 hilj. KM, predstavljaju 34.41% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 138 hilj. KM ili (+) 58,07 p.p.
- ✓ Rashodi naknada i provizija - prema poslovnim bankama, apsolutne vrijednosti 12 hilj. KM, predstavljaju 1.10% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 3 hilj. KM ili (+) 36.17 p.p.
- ✓ Rashodi ostalih naknada i provizija - prema institucijama(ABRS, CRK, CRHOV, Berza, broker i sl.) , apsolutne vrijednosti 61 hilj. KM, predstavljaju 5,60% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 21 hilj. KM ili (+) 52,34 p.p.
- ✓ Rashodi od indirektnog otpisa plasmana, apsolutne vrijednosti 75 hilj. KM, predstavljaju 6,88% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je pad apsolutne vrijednosti (-) 65 hilj. KM ili (-) 46,36 p.p.
- ✓ Rashodi bruto zarada, apsolutne vrijednosti 410 hilj. KM, predstavljaju 37.61% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 49 hilj. KM ili (+) 13.68 p.p.
- ✓ Ostali lični rashodi, apsolutne vrijednosti 2 hilj. KM, predstavljaju 0,18% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren pad od (-) 19.37 p.p.
- ✓ Rashodi materijala, apsolutne vrijednosti 24 hilj. KM, predstavljaju 2,20% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 8 hilj. KM ili (+) 53.50 p.p.
- ✓ Rashodi proizvodnih usluga , apsolutne vrijednosti 93 hilj. KM, predstavljaju 8,53% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 29 hilj. KM ili (+) 45,56 p.p.
- ✓ Rashodi amortizacije, apsolutne vrijednosti 11 hilj. KM, predstavljaju 1,01% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast od (+) 9.67 p.p.

- ✓ Nematerijalni troškovi, apsolutne vrijednosti 14 hilj. KM, predstavljaju 1.28% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 4 hilj. KM ili od (+) 31.18 p.p.
- ✓ Troškovi poreza i doprinosa, apsolutne vrijednosti 7 hilj. KM, predstavljaju 0,64% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je padt od (-) 2.93 p.p.
- ✓ Ostali rashodi, apsolutne vrijednosti 6 hilj. KM, predstavljaju 0,55% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 5 hilj. KM ili od (+) 252.10 p.p.

Konto	Naziv pokazatelja	2024	2023	Index 24/23*100
600/601/602/603/604/605	Rashodi kamata po osnovu pozajmica, zajmova, kamata i HOV u domaćoj valuti	375,342	237,456	158.07
610/611	Rashodi naknada i provizija u domaćoj valuti	12,412	9,115	136.17
615/616	Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	0	0	0.00
617	Rashodi ostalih naknada i provizija	60,535	39,736	152.34
640	Rashodi indirektnog otpisa plasmana	75,311	140,372	53.65
650 do 653	Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	410,113	360,757	113.68
655	Ostali lični rashodi	1,881	2,333	80.63
660	Troškovi materijala	23,933	15,592	153.50
661	Troškovi proizvodnih usluga	92,523	63,562	145.56
662	Troškovi amortizacije	10,979	10,011	109.67
664	Nematerijalni troškovi	13,491	10,284	131.18
665	Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	6,986	7,197	97.07
669/677/678/679	Ostali rashodi	6,440	1,829	352.10
	UKUPNI RASHODI:	1,089,946	898,244	121.34

→ **Neto dobit** - Društvo je sa 31.12.2024. godine iskazalo neto dobit u iznosu od 514 hilj. KM, i rast u apsolutnoj vrijednosti od (+) 156 hilj. KM ili (+) 43,45%.

POSLOVNI REZULTAT u KM				
Naziv pokazatelja	2024	2023	Index 24/23*100	
Bruto dobit	572,734	399,084	143.51%	
Neto dobit	514,576	358,716	143.45%	

→Tokovi gotovine – Gotovinska sredstva i gotovinski ekvivalenti na 31.12.2024. godine iznose 899 hilj. KM i u odnosu na prethodnu poslovnu godinu porasli su za (+) 562 hilj. KM ili (+) ili 167,38 p.p. Ovo je rezultat na jednoj strani negativnog neto tok gotovine iz poslovne aktivnosti u vrijednosti od (-) 1.534 hilj. KM, i negativnog neto novčani tok iz aktivnosti investiranja u vrijednosti od (-) 48 hilj. KM, te na drugoj strani pozitivnog neto novčani tok iz aktivnosti finansijske u visini od (+) 2.144 hilj. KM.

SKRAĆENI IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE NA 31.12.2023. GODINE (U KM)					
R. br.	Naziv pokazatelja		2024	2023	Index (1/2*100)
			1	2	3
1.	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
A	Neto tok gotovine iz poslovne aktivnosti	324	-1,533,660	-1,633,128	93.91
2.	TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA				
B	Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (ulaganja)	346	-48,151	-29,873	161.19
3.	TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA				
V	Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	363	2,144,354	1,796,006	119.40
4.	Neto povećanje smanjenje gotovinskih ekvivalenata (A+B+V)	364	562,543	133,005	422.95
5.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	365	336,080	203,075	165.50
6.	Efekti promjene deviznih kurseva gotovine i gotovinskih ekvivalenata	366	0	0	0.00
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVALENTI NA KRAJU PERIO	367	898,623	336,080	267.38

c) Informacije o bonitetu Društva

U 2024. godini Društvo je poslovalo ekonomično, rentabilno i solventno, a zaduženost je na nivou zaduženosti mikrokreditnog sektora, što potvrđuju pokazatelji u nastavku.

→ **Finansijska moć Društva** se mjeri njegovom sposobnošću da ostvarenim prihodima pokrije razne kategorije obaveza. Najvažnije je obezbijediti srazmjeran odnos poslovne dobiti i obaveza odnosno troškova pasivnih kamata. Što je veći dobijeni raspon između ova dva pokazatelja veća je finansijska moć Društva.

FINANSIJSKA SNAGA			
Naziv pokazatelja	Odnos pokazatelja	2024.	2023.
Pokrivenost troškova kamata (pasivnih kamata)	Poslovni dobitak / troškovi kamata	1.37	1.51

Društvo ostvaruje operativni rezultat koji je veći od troškova kamata, odnosno troškovi kamata su 1,37 puta pokriveni operativnim rezultatom.

→ **Moć zarađivanja Društva** je najbolji indikator rentabilnosti koja se ispoljava kroz rentabilnost investiranog kapitala, stopu rentabilnosti sopstvenog kapitala i stopu rentabilnosti osnivačkog kapitala. Društvo je tokom analizirane dvije godine poslovanja ostvarilo sledeći položaj pokazatelja rentabilnost:

RENTABILNOST INVESTICIONOG KAPITALA			
Naziv pokazatelja	Odnos pokazatelja	2024.	2023.
Stopa rentabilnosti investicionog kapitala	(Neto dobit + Troškovi kamata) / (Sopstveni kapital + Dugoročne obaveze)*100	13.06%	13.15%

Na ukupnu vrijednost investicionog kapitala Društvo generiše 13,06% neto dobiti uvećane za troškove kamata. Stopa rentabilnosti investicionog kapital je manja u tekućoj godini, za (-) 0,09 p.p., u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

RENTABILNOST SOPSTVEONOG KAPITALA			
Naziv pokazatelja	Odnos pokazatelja	2024.	2023.
Stopa neto prinosa na sopstveni kapital	Neto dobit / Sopstveni kapital *100	32.84%	25.75%

Na ukupnu vrijednost sopstvenog kapitala Društvo generiše 32.84% neto dobiti. Stopa rentabilnosti odnosno neto prinosa na sopstveni kapital (ROE) je veća, u tekućoj godini za 7,09 p.p., u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

RENTABILNOST OSNIVAČKOG KAPITALA			
Naziv pokazatelja	Odnos pokazatelja	2024.	2023.
Stopa neto prinosa na osnivački kapital	Neto dobit /akcijski kapital * 100	51.45%	35.87%

Na ukupnu vrijednost osnivačkog kapitala Društvo generiše 51.45 % neto dobiti. Stopa rentabilnosti odnosno prinosa na osnivački kapital je porasla, u tekućoj godini za 15,58 p.p., u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

→ **Solventnost Društva** je sposobnost plaćanja. Društvo je solventno kad je u stanju dospjele obveze za plaćanje podmiriti o roku dospijeća. Solventnost se mjeri odnosom raspoloživih novčanih sredstava i dospjelih obaveza za plaćanje.

POKAZATELJI SOLVENTNOSTI		
Naziv pokazatelja	2024.	2023.
Poslovna imovina (neto)	11,220,654	8,383,355
Ukupne obaveze (bez PVR)	9,653,792	6,990,289
Odnos	1.16	1.20

Društvo je optimalno solventno, sve dospjele obaveze plaćanja su pokrivene raspoloživim novčanim sredstvima.

→ **Pokazatelji zaduženosti** Društva se temelje na strukturi kapitala i izvora finansiranja. Pokazuje koliko je imovine finansirano iz vlastitih, a koliko iz tuđih izvora.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI		
Naziv pokazatelja	2024.	2023.
Ukupan kapital	1,566,862	1,393,066
Ukupne obaveze	9,653,792	6,990,289
Ukupna imovina (neto)	11,220,654	8,383,355
Ukupan kapital/ ukupna imovina	13.96%	16.62%
Ukupne obaveze /ukupna imovina	86.04%	83.38%

Kapital u izvorima finansiranja neto aktive učestvuje sa 13,96%, dok ukupne bilansne obaveze u izvorima finansiranja neto aktive učestvuju sa 86.04%.

→ **Finansijski položaj Društva** je solidan, po svim aspektima/faktorima mjerenja:

- ✓ Finansijska i zarađivačka moć su u odnosu na specifičnost djelatnosti koju Društvo obavlja, na zadovoljavajućem nivou;
- ✓ Rentabilnost investicionog kapitala, sopstvenog kapitala i akcijskog kapitala je na nivou koji je svojstven djelatnosti koju Društvo obavlja;
- ✓ Društvo je optimalno solventno – racio od 1,16 potvrđuje da su obaveze pokrivene o roku dospjeća za plaćanje;

d) Poslovanje Društva

U 2024. godini Društvo je poslovalo u skladu sa postavljenim ciljevima i u skladu sa raspoloživim izvorima finansiranja mikrokredita.

→ **Izvori sredstava** predstavljaju potencijal za kreditno poslovanje Društva.

Ročna struktura izvora sredstava, u vrijednosti od 9.017 hilj. KM, prikazana u narednoj tabeli i sastoji se od kratkoročnih izvora (pozajmice od fizičkih i pravnih lica i kredita u finansijskim institucijama) u apsolutnoj vrijednosti od 3.771 hilj. KM odnosno 41,82% i dugoročnih obaveza (kredita od finansijskih institucija-IRB i emitovanih HOV-obveznice) u apsolutnoj vrijednosti od 5.246 hilj. KM odnosno 58,18%.

→ STRUKTURA IZVORA SREDSTAVA (U KM)				
R.br.	Pokazatelj	2024	2023	Index (2/3)*100
	1	2	3	4
I	Kratkoročne obaveze	3,771.04	3,395.00	111.08
1.	Pozajmice od fizičkih lica	1,250.00	1,095.00	114.16
2.	Pozajmice od pravnih lica	2,270.00	2,100.00	108.10
3.	Kredit u finansijskim institucijama	251.04	200.00	125.52
II	Dugoročne obaveze	5,245.99	3,140.64	167.04
1.	Zajmovi od fizičkih lica	0.00	0.00	0.00
2.	Zajmovi od pravnih lica	0.00	0.00	0.00
3.	Kredit od finansijskih institucija (banke i fondovi IRB-a)	1,242.05	1,393.01	89.16
3.1.	U domaćoj valuti	0.00	0.00	0.00
3.2.	Sa zaštitom od rizika	0.00	1,393.01	0.00
4.	HOV - emisija obveznica	4,003.94	1,747.63	229.11
4.1.	U domaćoj valuti		0.00	0.00
4.2.	Sa zaštitom od rizika	4,004.94	1,747.63	229.16
	Ukupno:	9,017.03	6,535.64	137.97

U strukturi izvora učestvuju sljedeći osnovni pokazatelji poslovanja:

- ✓ Pozajmice do 12 mjeseci od fizičkih i pravnih lica, apsolutne vrijednosti 3.520 hilj. KM, predstavljaju 39,04% ukupnih izvora. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 325 hilj. KM ili (+) 10,17 p.p.
- ✓ Kredit u finansijskim institucijama do 12 mjeseci, apsolutne vrijednosti 251 hilj. KM, predstavljaju 2,78% ukupnih izvora. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 51 hilj. KM ili (+) 25,52 p.p.
- ✓ Dugoročni kredit od finansijski institucija (IRB), apsolutne vrijednosti 1.242 hilj. KM, predstavljaju 13,77% ukupnih izvora. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu - ostvaren je pad apsolutne vrijednosti (-) 151 hilj. KM ili (-) 10,84 p.p.
- ✓ HOV-emitovane obveznice na 36 mjeseci, apsolutne vrijednosti 4.004 hilj. KM, predstavljaju 44,41% ukupnih izvora. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 2.257 hilj. KM ili (+) 129,11 p.p.

→ **Kapital** predstavlja strateški, trajni, beskamatni resurs koji je garant sigurnom poslovanju Društva i koji služi za pokriće rizika od mogućih gubitaka koji nastaju zbog loših (nenaplativih) plasmana, lošeg upravljanja i prevara.

Kao što je prikazano u narednoj tabeli, ukupan kapital Društva čini osnovni kapital upisan u sudski registar prilikom osnivanja i promjene vrijednosti kapitala, zatim u skladu sa Zakonom formirane zakonske rezerve (5% od ostvarene tekuće dobiti) i neraspodena dobit tekuće godine.

STRUKTURA KAPITALA NA 31.12.2023. GODINE (U KM)				
R.br.	Pokazatelji kapitala	Stanje 31.12.2024. godina	Stanje 31.12.2023. godina	Index (2/3)*100
	1	2	3	4
1	Osnovni kapital	1,000,060	1,000,060	100.00
1.1.	Kapital pravnih lica	350,000	350,000	100.00
1.2.	Kapital fizičkih lica	650,060	650,060	100.00
2	Zakonske Rezerve	52,226	34,290	152.31
3	Dobit/gubitak	514,576	358,716	143.45
3.1.	Zadržana dobit	0	0	0.00
3.2.	Dobit/gubitak tekuće godine	514,576	358,716	143.45
3.3.	Gubitak iz ranijih godina	0	0	0.00
4	UKUPAN KAPITAL:	1,566,862	1,393,066	112.48

Najznačajniju komponentu u ukupnom kapitalu predstavlja osnovni kapital apsolutne vrijednosti 1.000 hilj. KM i učešćem u ukupnom kapitalu od 63,82%, na drugom mjestu se nalazi neraspoređena dobit apsolutne vrijednosti 515 hilj. KM i učešćem u ukupnom kapitalu od 32,86%, te zakonske rezerve apsolutne vrijednosti 52 hilj. KM i učešćem u ukupnom kapitalu od 3,32%.

U toku 2024 godine, odlukom Skupštine Društva ostvarena dobit iz 2023. godine je raspoređena u zakonske rezerve i isplatu dividende osnivačima.

Ukupan kapital je u odnosu na poslovnu 2023. godinu povećan za (+) 174 hilj. KM, odnosno (+) 12,48 p.p. Na povećanje je uticala ostvarena dobit tekuće godine i izdvojene regulatorne rezerve iz dobiti ostvarene u 2023. godini.

→ Struktura kreditnog portfolija

Ukupan kreditni portfolio, prikazan u narednoj tabeli, apsolutne vrijednosti 10.343 hilj. KM rastao je u odnosu na prethodnu poslovnu godinu, i veći je u apsolutnoj vrijednosti za 2.180 hilj. KM odnosno veći je za 26,70 p.p.

Procentualno 89,42% kreditnog portfolija se odnosi na plasiranje mikrokredita ciljnim grupama kao što su radno aktivno stanovništvo, penzioneri i poljoprivredna gazdinstva. Dok se preostali dio od 10,58% odnosi na plasman mikrokredita pravnim licima i preduzetnicima.

→ STRUKTURA KREDITA (U KM)					
R.br.	Pokazatelj	vrsta posla	2024	2023	Index (3/4)*100
	1	2	3	4	5
I	Kratkoročni krediti		2,465.72	1,504.73	163.86
1	za poljoprivredu	101	1,621.35	1,058.88	153.12
2	za registraciju vozila	102	1.60	5.94	26.94
3	penzionerski	103	8.62	5.18	166.41
4	robní	104	36.40	40.89	89.02
5	potrošački	105	354.61	213.15	166.37
6	za refinansiranje	107	31.00	5.00	620.00
7	brzi	108	18.62	11.18	166.55
8	za pravna lica	110	393.52	164.51	239.21
II	Dugoročni krediti		7,877.67	6,658.72	118.31
1	Iz izvora Društva		6,635.62	5,265.72	126.02
1.1 .	za poljoprivredu	201	871.80	795.79	109.55
1.2.	za penzionere	203	116.91	59.80	195.50
1.3.	robní	204	22.08	19.19	115.06
1.4.	potrošački	205	4,733.65	3,788.54	124.95
1.5	refinansiranje	207	467.17	327.29	142.74
1.6	brzi	208	14.24	15.58	91.40
1.7.	pravna lica i preduzetnici	210	409.77	259.53	157.89
2	IRB krediti		1,242.05	1,393.00	89.16
2.1.	stambeni	500	63.23	69.07	91.54
2.1.	mikro biznis u poljoprivredi fizička lica	501	854.40	936.49	91.23
2.2.	početne djelatnosti pr.lica i preduzetnici	511	31.37	36.17	86.73
2.3.	mikro biznis u poljoprivredi pravna lica	512	33.45	38.23	87.50
2.4.	za preduzetnike i preduzeća	541	259.60	313.04	82.93
3	Ukupno:		10,343.39	8,163.45	126.70

U strukturi kreditnog portfolija učestvuju sljedeći osnovni pokazatelji poslovanja:

- ✓ **Kratkoročni krediti**, apsolutne vrijednosti 2.466 hilj. KM, predstavljaju 23,84% ukupnog kreditnog portfolija. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 961 hilj. KM ili (+) 63.86 p.p.
- ✓ **Dugoročni krediti**, apsolutne vrijednosti 7.877 hilj. KM, predstavljaju 76,16% ukupnog kreditnog portfolija. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostvaren je rast apsolutne vrijednosti (+) 1.218 hilj. KM ili (+) 18,31 p.p.

→ Klasifikacija kreditnog portfolija

Društvo sprovodi postupak klasifikacije svih kredita i drugih plasmana u skladu sa Odlukom o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka, izdatoj od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Takođe na sve kredite i druge plasmane formirane su ispravke vrijednosti u skladu sa MRS 9 i iste su knjižene na jednoj strani odobravanjem odgovarajućeg računa ispravki vrijednosti, a na drugoj strani terećenjem odgovarajućeg računa troškova. Na izvještajni datum ispravke vrijednosti (IV) i regulatorne rezerve (RR) su izjednačene.

KLASIFIKACIJA KREDITNOG PORTFOLIJA (U 000KM)								
R.br.	Broj dana kašnjenja	Kategorija	Broj kreditnih partija	Portfolio	Učešće kategorija u kreditnom portfolioju (%)	Ispravke vrijednosti (IV)	Regulatorne rezerve (RR)	Razlika (6-7)
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	0		1169	9,877.97	95.20%	0.00	0.00	0.00
2	1 do 15	A	17	145.80	1.41%	2.92	2.92	0.00
3	16 do 30		12	101.78	0.98%	16.48	16.48	0.00
4	31 do 60	B	7	28.52	0.27%	14.50	14.50	0.00
5	61 do 90	C	3	5.94	0.06%	4.79	4.79	0.00
6	91 do 180	D	2	13.46	0.13%	13.46	13.46	0.00
7	preko 180	E	31	202.36	1.95%	202.11	202.11	0.00
	UKUPNO:		1241	10,375.83	100.00%	254.26	254.26	0.00

Na ukupan kreditni portfolio (sastavljen od glavnice, kamata i naknada) koji čini 1.241 aktivna kreditna partija ukupne apsolutne vrijednosti 10.375 hilj. KM za koji su formirane ispravke vrijednosti (IV) / regulatorne rezerve (RR) u vrijednosti od 254 hilj. KM odnosno kreditni portfolio je pokriven IV / RR sa 2,45%.

Kreditni portfolio koji nema kašnjenja u otplati (0 dana kašnjenja) čini 1.169 kreditnih partija apsolutne vrijednosti 9.878 hilj. KM, na isti se ne formiraju IV/ RR. Ovaj dio portfolija u ukupnom kreditnom portfolioju učestvuje sa 95,20%.

Kreditni portfolio sa kašnjenjem u otplati 1 do 15 dana sastoji se od 17 kreditnih partija ukupne vrijednosti 146 hilj. KM, na isti su formirane IV / RR po stopi od 2,00%. Ovaj dio portfolija u ukupnom kreditnom portfolioju učestvuje sa 1,41%.

Kreditni portfolio sa kašnjenjem u otplati 16 do 30 dana sastoji se od 12 kreditnih partije ukupne vrijednosti 102 hilj. KM, na isti su formirane IV / RR glavnog duga od 15,00% i kamata od 100,00%. Ovaj dio portfolija u ukupnom kreditnom portfolioju učestvuje sa 0,98%.

Kreditni portfolio sa kašnjenjem u otplati 31 do 60 dana sastoji se od 7 kreditnih partija ukupne vrijednosti 28 hilj. KM, na isti su formirane IV / RR glavnog duga od 50,00% i kamata od 100,00%. Ovaj dio portfolija u ukupnom kreditnom portfolioju učestvuje sa 0,27%.

Kreditni portfolio sa kašnjenjem u otplati 61 do 90 dana sastoji se od 3 kreditne partije ukupne vrijednosti 6 hilj. KM, na isti su formirane IV / RR glavnog duga od 80,00% i kamata od 100,00%. Ovaj dio portfolija u ukupnom kreditnom portfolioju učestvuje sa 0,06%.

Kreditni portfolio sa kašnjenjem u otplati od 91 do 180 dana sastoji se od 2 kreditne partije ukupne vrijednosti od 13 hilj. KM, na isti su formirane 100% IV / RR. Ovaj dio portfolija u ukupnom kreditnom portfolioju učestvuje sa 0,13%.

Kreditni portfolio sa kašnjenjem u otplati preko 180 dana sastoji se od 31 kreditne partije ukupne vrijednosti 202 hilj. KM, na isti su formirane 100% IV / RR. Ovaj dio portfolija u ukupnom kreditnom portfolioju učestvuje sa 1.95%.

e) Značajni događaji nastali u periodu od datuma završetka poslovne godine do datuma izrade Godišnjeg izvještaja o poslovanju za 2024. godinu

Od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja u Društvu su se desili sljedeći značajniji poslovni događaji:

- ✓ Izrađeni su i usvojeni od strane Upravnog odbora Izvještaji o poslovanju Društva u 2024. godini, isti objavljeni na Web stranici Društva i dostavljeni u APIF, Banjalučkoj berzi i Agenciju za bankarstvo Republike Srpske.

- ✓ Na dan 04.03.2025. godine, na snagu je stupila Odluka ABRS o ocjeni održivosti poslovnog modela mikrokreditne organizacije („SL. gl. Br. 18/2025), a primjenjuje se 30.06.2025. godine.

Sjednice Upravnog odbora Društva održavaju se po potrebi, svi poslovni događaji se blagovremeno iznose pred članove Upravnog odbora koji zatim donose odluku po svim pitanjima.

9. VRSTA IZLOŽENOSTI RIZICIMA PRISUTNIM U POSLOVANJU

Članovi Upravnog odbora Društva su na sjednici održanoj 26.07.2017. godine usvojili Strategiju i Politiku upravljanja rizicima. Ovim dokumentom propisuju se bliži uslovi i način identifikacije, mjerenja i procjene rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju, kao i upravljanje tim rizicima.

a. Likvidnosni rizik

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled nesposobnosti Društva da ispunjava svoje dospelje obaveze, i to zbog:

- ✓ povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- ✓ otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Društvo je dužno da utvrđuje i održava odgovarajući nivo rezerve likvidnosti u skladu sa analizom ročne neusklađenosti njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki (gap analiza) za unapred utvrđene periode koji uključuju i period od jednog dana. Za održavanje odgovarajućeg nivoa likvidnosti koriste se različite tehnike za ublažavanje rizika likvidnosti.

Nivo likvidnosti Društva iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti. Pokazatelj likvidnosti Društva predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja Društva prvog i drugog reda, s jedne strane, te zbira obaveza Društva po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza Društva sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mjesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane.

Društvo je dužno da nivo likvidnosti održava tako da pokazatelj likvidnosti:

- ✓ iznosi najmanje 1,0 – kad je obračunat kao prosjek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mjesecu;
- ✓ ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana i
- ✓ iznosi najmanje 0,8 kad je obračunat za jedan radni dan.

Od osnivanja do danas Društvo nije bilo izloženo likvidnosnom riziku, jer raspoloživa sredstva i plasmani su vremenski usklađeni sa aspekta plasiranih kredita i samog iznosa njihovih dospjeća. Osim toga, zaštitom od kreditnog rizika eliminisan je likvidnosni rizik i na strani otežanog pretvaranja potraživanja po osnovu plasiranih mikrokredita u novac.

Društvo nije izloženo likvidnosnom riziku, jer je pokazatelj likvidnosti u svakom periodu godine veći od 1, što je granica likvidnosti. To znači da je likvidna aktiva uvijek veća od obaveza koje dospjevaju u istom periodu.

Sa aspekta upravljanja aktivom i izvorima finansiranja, osnovna strategija upravljanja likvidnošću jeste prvenstveno usklađivanje dospjeća plasmana i izvora.

Aktivnim upravljanjem portfelja mikrokredita postignut je stepen naplate preko 95%, što je jedna od tehnika upravljanja rizikom likvidnosti, što u konačnici garantuje sposobnost obezbjeđivanja sredstava za plaćanje obaveza u budućem periodu po uzetim kreditima i emitovanim obveznicama.

b. Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Društvu.

Radi preuzimanja kreditnog rizika i upravljanja tim rizikom Društvo je uspostavilo odgovarajući kreditni proces, koji obuhvata proces odobravanja plasmana i proces

upravljanja ovim rizikom. Društvo identifikuje izloženost kreditnom riziku u sklopu procedure za ocjenu zahtjeva za kredit. Društvo se u većini slučajeva angažuje u oblasti „malih kredita“, znači kredita u pojedinačnom iznosu do 10.000 KM.

Specifični rizici koji mogu dovesti do nastanka kreditnog rizika su:

- ✓ smrt korisnika kredita,
- ✓ gubitak zaposlenja odnosno gubitak stalnih prihoda iz kojih se finansiraju obaveze po kreditu,
- ✓ drugi slučajevi zbog kojih klijent može doći u situaciji da ne izmiruje obaveze po kreditu.

Društvo se štiti od uticaja kreditnog rizika na svoje poslovanje prije svega u konstantnoj komunikaciji odnosno pritisku naplate na klijenta, sekundarno kroz adekvatne kolatralne na plasirana kreditna sredstva. Uglavnom su u pitanju mjenice, jemci te administrativne zabrane. Pored toga, Društvo je razvilo odgovarajuću politiku naplate, veoma ažurnu, kojom se svi klijenti prate i pozivaju na redovnoj osnovi kako bi se osigurala pravovremena naplata. U slučaju kada se plasirani krediti ne naplaćuju, Društvo koristi instrumente osiguranja kojima naplaćuje svoja potraživanja a za potrebe naplate putem suda angažovana je advokatska kancelarija iz Bijeljine.

I kao što je prethodno rečeno, procenat naplate kredita je preko 95%, što je osnovni pokazatelj efikasne naplate.

c. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usljed promjena kamatnih stopa. Društvo nastoji da upravlja različitim oblicima kamatnog rizika, kao što su:

- ✓ rizikom vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cijena (repricing risk);
- ✓ rizikom krive prinosa (yield curve risk), kome je izložena usljed promene oblika krive prinosa;
- ✓ baznim rizikom (basis risk), kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cijena i
- ✓ rizikom opcija (optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prijevremene otplate, i dr.).

Društvo će raditi na uspostavljanju procedure za mjerenje, odnosno procenu kamatnog rizika koje obuhvataju značajne izvore kamatnog rizika.

Izvori finansiranja su usklađeni sa plasmanima s obzirom na dospijeće, čime Društvo eliminiše repricing rizik. Sa aspekta vrste kamatne stope, društvo planira u narednom

periodu da se zadužuje po fiksnoj kamatnoj stopi i plasira mikrokredite takođe po fiksnoj kamatnoj stopi, čime se štiti od izloženosti baznom riziku.

Kretanje kamatnih stopa na tržištu nema uticaja na uslove kreditnog zaduživanja. Svi krediti su odobreni po fiksnoj kamatnoj stopi i do dospijeca ne podliježu promjeni kamatne stope. Eventualni rast tržišnih kamatnih stopa nema efekata na izmjenu uslova budućih kreditnih aranžmana jer se konstantnim jačanjem bilansnih pokazatelja Društva povećava bonitet Društva kod povjerilaca, a time se utiče i na smanjenje kamate na pozajmljena sredstva. Sa druge strane, svi mikrokrediti se odobravaju takođe po fiksnoj kamatnoj stopi koja se ne mijenja za cijelo vrijeme trajanja ugovora o mikrokreditu.

Uzimajući u obzir stranu plasmana i zaduživanja, kretanje tržišnih kamatnih stopa nema uticaja na buduće kamatne prihode i kamatne rashode. Osim toga, kretanje kamatnih stopa nema uticaj na vrijednost finansijske aktive jer Društvo nema ulaganja/plasmane u hartije od vrijednosti. Ročna struktura izvora sredstava i kreditnih plasmana nije u direktnoj ili indirektnoj povezanosti sa kretanjem kamatnih stopa na tržištu, te stoga promjene kamatnih stopa ne mogu imati uticaj na njih.

d. Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Društva prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Rizik koncentracije odnosi se na:

- ✓ velike izloženosti,
- ✓ grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i sl. i
- ✓ instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

Kontrola rizika koncentracije vrši se uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija. Ublažavanje rizika koncentracije Društva sprovodi aktivnim upravljanjem kreditnim portfoliom, kao i prilagođavanjem uspostavljenih limita.

Velika izloženost Društva prema jednom licu ili grupi povezanih lica jeste izloženost od 30 hilj. KM.

Izloženost Društva prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne smije preći 50 hilj. KM.

Društvo se izloženo prema povezanim licima po osnovu obaveza na pribavljene izvora sredstava,.

e. Rizik zemlje

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porijekla lica prema kome je Društvo izloženo, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog nemogućnosti Društva da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posljedica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porijekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata sljedeće rizike:

- ✓ političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumijeva mogućnost ostvarivanja gubitka zbog spriječenosti Društva da naplati potraživanja usljed ograničenja utvrđenih aktima
- ✓ državnih i drugih organa države porijekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj državi i
- ✓ rizik transfera, pod kojim se podrazumeva mogućnost ostvarenja gubitka zbog sprečenosti Društva da naplati potraživanja iskazana u valuti koja nije zvanična

valuta države porijekla dužnika, i to usljed ograničenja plaćanja obaveza prema povjericima iz drugih država u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih dužnika države porijekla.

U 2022. godini za ocjenu kreditnog rejtinga Standars & Poor's potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B” sa pozitivnim „ izgledima”.

U odnosu na zemlje okruženja BiH ima nešto lošiji kreditni rejting što je ujedno i odraz veće rizičnosti zemlje. Ovim rizikom Društvo ne može upravljati jer nije u njenoj nadležnosti i mogućnosti.

f. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usljed propusta (nenamjernih i namjernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Društvu, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Veliki je broj uzroka koji dovode do nastanka ovog rizika i nivoi na kojima se pojavljuju.

Kada govorimo o zaposlenima to uključuje gubitke izazvane zbog prevara, neovlaštene radnje, prekoračenja ovlaštenja i gubiti zbog njihovog lošeg ponašanja.

U drugu kategoriju spadaju gubici koji nastaju zbog grešaka, tj. nedostatka softvera, hardvera, razvoja sistema, u servisiranju i sl.

Procesne radnje uključuju gubitke zbog neadekvatne poslovne prakse, nenamjernih grešaka, neadekvatne obrade informacija.

Na kraju, spoljašnji događaji su prirodne nesreće, promjene političkih i ekonomskih uslova, promjene u zakonodavstvu, ili događaji nastali od strane klijenata i poslovnih partnera.

Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Društvo je dužno da identifikuje i procijeni događaje i izvore zbog kojih mogu nastati gubici u vezi sa operativnim rizikom, uzimajući u obzir sve značajne unutrašnje i spoljne faktore. Društvo mjeri, odnosno procjenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na MKD, s posebnim osvrtom na događaje za koje je malo vjerovatno da će nastati ali mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Vrste operativnih rizika koji se mogu ispoljiti su:

- ✓ propusti i greške zaposlenih prilikom odobrenja mikrokredita i prilikom evidentiranja poslovnih događaja,
- ✓ pogrešne procedure i procesi i
- ✓ pravni rizik.

Propusti i greške zaposlenih minimizirani su implementacijom softvera za podršku poslovanju, koji svojim modulima i načinom rada ne dozvoljava da se transakcija sa greškom realizuje.

Potpuno otklanjanje ovog faktora operativnog rizika vrši se putem kontrole koju u ime upravnog odbora vrši odbor za reviziju, gdje se svi poslovni procesi i izvršene radnje pregledaju i kontrolišu.

Procedure i procesi su normativno uređeni kroz sistem internih akata i sistematizaciju radnih mjesta koja definiše sve aktere i izvršiioce pojedinih radnji u poslovnim procesima.

10. SUDSKI POSTUPCI

Društvo na 31.12.2024. godine nema sudskih sporova u kojima je tužena strana, dok na drugoj strani Društvo po osnovu naplate dospjelih kreditnih potraživanja od korisnika vodi 24 sudskih sporova (što predstavlja 1,93% od ukupnog broja kreditnih partija na dan 31.12.2024. godine) u vrijednosti od 129.hilj. KM (što predstavlja 1,24% od ukupnog iznosa kreditnih potraživanja na dan 31.12.2024. godine).

11. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Povezana lica sa Društvom su osnivači društva, članovi Upravnog odbora, članovi Odbora za reviziju i sa njima povezana pravna i fizička lica.

Društvo je u 2024. godini ostvarilo transakcije sa povezanim pravnim i fizičkim licima u domenu pozajmljivanja sredstava za potrebe finansiranja kreditnog portfolija i u domenu zakupa poslovnog prostora.

R.Br.	Naziv pokazatelja	Transakcije sa povezanim licima po osnovu pozajmica uzetih od pra			Transakcije sa dobavljačima povezanim licima
		Pravna lica - akcionari Društva i sa njima povezana lica	Fizička lica - akcionari Društva i sa njima povezana	Fizička lica - članovi organa upravljanja i sa njima povezana lica	
1	Početno stanje na dan 01.01.2024. g.	1,500,000.00	0.00	680,000.00	0.00
2	Dugovni promet za period 01.01. - 31.12.2024. g.	3,420,000.00	320,000.00	900,000.00	11,758.50
3	Potražni promet za period 01.01. - 31.12.2024. g.	3,650,000.00	120,000.00	1,100,000.00	11,758.50
4	Saldo potraživanja / obaveza na dan 31.12.2024. g.	1,270,000.00	200,000.00	480,000.00	0.00

Društvo je u 2024. godini prilikom ugovaranja uslova za kontrolisane transakcije sa povezanim licima ispoštovalo princip „van dohvata ruke“.

12. EKSTERNALIZOVANE AKTIVNOSTI

Društvo je tri usluge povjerilo sljedećim eksternim saradnicima:

- ✓ Usluge održavanja i razvoja sistemskog softvera povjerene su pravnim licima: Info studio Sarajevo i Venisoft, Niš.
- ✓ Usluge održavanja i razvoja softvera za obračun plata povjerene su pravnom licu Infosistem doo, Bijeljina,
- ✓ Usluge advokata povjerene AK Čeklić, Krsmanović i Matić, Bijeljina.

13. SPREČAVANJE PRANJA NOVCA (SPN) I FINANSITANJA TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI (FTA)

Na osnovu Zakona o mikrokreditnim organizacijama Republike Srpske („Sl. glasnik“ broj: 16/11), Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Sl.

glasnik BiH" broj: 13/24), Pravilnika o sprovođenju zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Sl. glasnik BiH" broj: 41/15 i 24/23) Odluke o upravljanju rizikom od pranja novca i finansiranju terorizma („Sl. glasnik RS" broj: 22/24) usvojen je Programom sa politikama i procedurama za provođenje aktivnosti na sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (OA-01-2-21 od 01.11.2024. godine izd. 5.), koji sadrži:

- ✓ Geografski rizik,
- ✓ Rizik klijenta,
- ✓ Rizik proizvoda,
- ✓ Politiku prihvatljivosti klijenta,
- ✓ Politiku praćenja klijenta,
- ✓ Politiku upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Upravni odbor Društva je imenovao ovlašteno lice za SPN i FTA, koje ima odgovornost za koordinaciju svih aktivnosti društva, u praćenju usklađenosti Društva sa svim zakonskim propisima, te ostalim eksternim i internim propisima. O imenovanju ovlaštenog lica za SPN i FTA, Društvo je obavjestilo, Agenciju za bankarstvo Republike Srpske i Finansijsko obavještajno odjeljenje (FOO) koje radi pri Agenciji za istrage i zaštitu BiH. Takođe je imenovan zamjenik o ovlaštenog lica za SPN i FTA koji mjenja ovlašteno lice u odsustvu.

Društvo vodi registar profila klijenata. Sva dokumentacija u vezi sa identitetom klijenta i podaci o profilu klijenta čuvaju se u dosijeu klijenta. Informacije i podatke o dokumentaciji u vezi klijenata, sa kojima je uspostavljen poslovni odnos i sa kojima su izvršene transakcije čuvaju se 10 godina od dana izvršena transakcije odnosno od dana okončanja poslovnog odnosa na koji se odnosi ta transakcija.

Zbog obavljanja platnog prometa (prliva novčanih sredstava i odliva novčanih sredstava) isključivo preko računa otvorenih u poslovnim bankama Društvo nije identifikovalo gotovinske transakcije čija vrijednost pojedinačno i povezano iznosi 30.000 KM i više (i u njihovoj protivvrijednosti). Takođe Društvo nije identifikovalo sumnjive transakcije i sumnjive klijente.

Društvo nije imalo zahtjeva nadležnih institucija (FOO, ABRS, sud itd.), za dostavljanje raspoložive dokumentacije i raspoloživih informacija u vezi klijenata i transakcija koje se obavljaju u Društvu.

Odbor za reviziju sprovodi godišnju internu provjeru usklađenosti poslovanja Društva sa internim aktima koji uređuju područje SPN i FTA.

Planovi i prognoze navedene u ovom Godišnjem izvještaju baziraju se na saznanju koje je Društvo raspolagalo u vrijeme izrade izvještaja. Iste su podložne mogućim promjenama usled budućih događaja koji nose poznate i nepoznate rizike radi kojih može doći do odstupanja i razlike između stvarnih rezultata i rezultata projektovanih u ovom izvještaju. Stoga, tačnost prognoza i planiranih vrijednosti se ne može garantovati.

Izradi ovog Godišnjeg izvještaja je posvećena maksimalna pažnja, ali molimo da uzmete u obzir štamparske greške te greške ukoliko su nastale zbog zaokruživanja iznosa.

Izvještaj izradila

Jelena Mihajlović

Direktor

Davor Pejić